

РЕШЕНИЕ

№ 5154

гр. С., 22.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 176 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **БОРЯНА В. ПЕТРОВА**

при участието на секретаря **ТЕОДОРА ГР. Т.**
като разгледа докладваното от **БОРЯНА В. ПЕТРОВА** Гражданско дело № 20221110167780 по описа за 2022 година

Производството е образувано по реда на чл.422, ал.1 от ГПК по искова молба на М. Т. А. – Г., с ЕГН:***** срещу С. В. Г., с ЕГН: *****, с която е предявен установителен иск за дължимост на сумата от 4 373,60 лева –представляваща половината от разноските за погребение и изработка и монтаж на каменна надгробна плоча на В.Б.Г., както и сумата от 811,43 лева – законна лихва върху дължимата сума от 16.11.2020г. до 14.09.2022г., за които суми има издадена заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК от 30.09.2022г. по ч.гр.д.№ 50467/2022г.

С исковата молба ищцата твърди, че за погребението на В.Б.Г. е сторила разноски в общ размер от 8 747,20 лева, половината от които - 4 373,60 лева, следва да заплати ответницата.

В срока за отговор на исковата молба, ответницата депозира такъв, с който оспорва предявения иск над размера от 271,10 лева – сума, платена на О.П. „...“- С. за организиране на погребението на нейния баща - В.Б.Г.. За останалите суми твърди, че никога не е имала ангажимент да заплаща – не е поръчвала надгробна плоча или облицовка на гроба. Не оспорва обстоятелството, че починалият В.Б.Г. е неин баща, но твърди, че няма и морални задължения за поставяне на паметник на гроба му, доколкото

майката на ответницата е починала на 05.09.1986г., когато тя е била на 11 г. възраст. Родителските права на бащата В.Б.Г., били отнети и лелята на ответницата – сестра на починалата ѝ майка, е била назначена за настойник на ответницата.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установено следното:

По делото е установено за безспорно между страните, че В.Б.Г. е починал, бил е погребан в С. и на гроба му е била поставена нова надгробна плоча, както и че ответницата - С. В. Г. е негова дъщеря.

Спорно по делото се явява обстоятелството дължи ли ответницата разходи за погребение и монтаж на надгробна плоча на гроба на своя баща извън сумата от 271,10 лева – $\frac{1}{2}$ от платената от ищцата цена за погребение на покойник.

По делото са приети като писмени доказателства фактура № .../17.11.2020г., с фискален бон към нея, издадена от О.П. „...“ – С. за организиране на погребение, както и фискален бон от 17.11.2020г. на стойност от 36 лева, заплатена за комплект траурен модел 11.

Представени са по делото и са били приети договор № .../07.05.2021г., № .../11.05.2021г. и №/12.05.2021г., сключени между М. Т. А. – Г. и „ФИРМА“ЕООД за демонтаж и монтаж на 2 бр. паметници 100/80, изправяне на основа, лепене, кръст, къртене и извозване на стар бетон, освежаване на двойно гробно място, залепване на снимки и освежаване на стари надписи.

По делото е приет препис на влязло в сила 16.02.1987г. решение № 241/08.01.1987г. на СГС, с което е оставена без уважение молбата на В.Б.Г. за издаване на заповед за връщане на детето С. В. Г., родена на 28.12.1974г. , да живее при него. Прието е още и удостоверение от Районен нареден съвет, Орган по настойничество, изх.№ ПО .../07.08.1987г., от което е видно, че за настойник на родената 28.12.1974г. малолетна С. В. Г., е назначена леля ѝ - Г.Г.Д..

По делото е била изслушана ССЧЕ, според която посочените в договорите, сключени между М. Т. А. – Г. и „ФИРМА“ЕООД за демонтаж и монтаж на 2 бр. паметници 100/80, изправяне на основа, лепене, кръст,

къртене и извозване на стар бетон, освежаване на двойно гробно място, залепване на снимки и освежаване на стари надписи, са постъпили в касата на „ФИРМА“ЕООД.

По делото са събрани и гласни доказателствени средства чрез разпита на свидетелите А.С.М. и В.И.Д..

Свидетелят А.С.М. заявява, че е колега в работата на ищцата и по този повод е станала свидетел на проведен от нея с ответницата по телефона разговор, касаещ погребението на починалия В.. Разговорът бил иницииран от ищцата и ответницата заявила, че няма да може да присъства на погребението, но ще поеме своята част от разходите за него.

Свидетелят В.И.Д., братовчед на ответницата, заявява пред съда, че тя е живяла заедно с неговото семейство след смъртта на майка си и че нейната леля и майка на свидетеля ѝ е била настойник. Бащата – В. Г., направил опит пред съда да я върне при себе си, но му било отказано и ответницата живяла със семейството на леля си до навършване на 22- годишна възраст, когато заминала за .., където живее и работи и до днес. За гробното място, където е погребан В. Г., свидетелят Д. заявява, че знае къде е и че е наследствено гробно място на фамилията Г.и от над сто години. Там е имало паметник преди смъртта на В. Г., който бил поръчан от негов братовчед, а след смъртта на В. Г., М. махнала този паметник, сложила нов – със снимка на В. Г. и с и изписване на нейните имена на плочата и годината, в която тя е родена. За последното, т.к. гробът е наследствен, М. не поискала съгласие от сънаследниците Г.и.

Други относими доказателства не се събраха.

При тези факти, съдът намира от правна страна следното:

По главния иск с правна квалификация чл.59, ал.1 от ЗЗД:

Съгласно разясненията, дадени с Постановление № 1 от 28.05.1979 г., на Пленума на ВС, правото на иск по чл. 59, ал. 1 ЗЗД възниква, когато ищецът не разполага с друг иск, с който да може да се защити. Искът по чл. 59, ал. 1 ЗЗД е поставен на разположение на неоснователно обеднелия във всички случаи, когато той не може да се защити нито с исковете по чл. 55, ал. 1 ЗЗД, нито въобще с друг иск. По този начин се осуетява чрез законна норма всяко

неоснователно преминаване на блага от едно имущество в друго, макар да не съществува конкретно уредена възможност в други текстове на закона.

Приема се, че необходимото изискване за уважаване на иска по чл. 59, ал. 1 ЗЗД от е връзката между обедняването на ищеца и обогатяването на ответника от един или от няколко общи факта, т. е. при твърдения за неоснователно обогатяване по чл. 59, ал. 1 от ЗЗД съдът трябва да изяснява дали увеличеното без основание имущество на едно лице за сметка на имуществото на друго лице произтича от един общ факт или от обща група факти.

В настоящия случай не се спори между страните по делото, че ищцата и ответницата са наследници на лицето В. Г., че всяка една от тях е приела наследството на своя наследодател, както и че всяка една от тях притежава по 1/2 ид. част от общото имущество. В тази връзка съгласно разпоредбата на чл. 60, ал. 1 от ЗН всяка една от наследниците отговаря за задълженията, с които наследството е било обременено, съобразно дяловете, които получава.

По делото категорично се установява, че за организиране на погребението на В. Г. е сторен от ищцата разход от 542,20 лева - фактура № .../17.11.2020г., с фискален бон към нея, издадена от О.П. „...“ – С. за организиране на погребение, както и фискален бон от 17.11.2020г. на стойност от 36 лева, заплатена за комплект траурен модел 11.

Установява се също и че ищцата е заплатила и сумата от общо 8 205 лева, платени по договори № .../07.05.2021г., № .../11.05.2021г. и № .../12.05.2021г., сключени между М. Т. А. – Г. и „ФИРМА“ЕООД за демонтаж и монтаж на 2 бр. паметници 100/80, изправяне на основа, лепене, кръст, къртене и извозване на стар бетон, освежаване на двойно гробно място, залепване на снимки и освежаване на стари надписи.

От посоченото съдът намира, че първата група разноски, сторени за погребението на починалия В. Г. в размера на общо 542,20 лева, са от вида на обичайните за разноски. Това е така, защото покриват всичко необходимо за провеждане на погребението на покойник - некролози, граждански ритуал, извозване на покойник, катафалка, носене и товарене на покойник, аранжиране, подготовка на помен за 40 дни, съхранение на покойника в хладилна камера, изкопаване и закриване на старо гробно място. Тези разноски, доколкото са обичани и тяхното извършване е необходимо да бъде

направено, за да бъде осъществено погребението следва да се понесат като разход от всички негови наследници. В този случай, това са ищцата и ответницата, всяка от които отговаря до $\frac{1}{2}$ от общата сума 542,20 лева или – ответницата С. Г. следва да възстанови на ищцата сумата от 271,10 лева. Тази сума именно, ответницата признава за дължима и с отговора на исковата молба, депозиран по делото.

За сумата в общия размер на 8 205 лева, платени по договори № .../07.05.2021г., № .../11.05.2021г. и № .../12.05.2021г., сключени между М. Т. А. – Г. и „ФИРМА“ЕООД за демонтаж и монтаж на 2 бр. паметници 100/80, изправяне на основа, лепене, кръст, къртене и извозване на стар бетон, освежаване на двойно гробно място, залепване на снимки и освежаване на стари надписи, съдът намира, че не следва да бъде ангажирана отговорността на ответницата по следните съображения:

На първо място, така описани в предметът на трите процесни договори услуги по демонтаж и монтаж на нови надгробни плочи, поставяне на снимки и надписи по тях, се явяват луксозни разноски, които не е необходимо да бъдат извършени, за да може да протече едно стандартно погребение на покойник. Още повече, че навсякъде в договорите са упоменати не е един, а два 2 бр. паметници 100/80, при условие че бива погребан само един човек.

Освен това от показанията на свидетеля Д. се установява, че ищцата не само е подменила надгробните плочи на гробното място и е поставила снимка на починалия В. Г., но е изписала на плочата и своето име и дата на раждане. От посоченото може да се направи заключение, че така сторени, тези луксозни разноски по подмяна на надгробни плочи, не само са предназначени за обслужване на гробното място на В. Г., но и издават явното намерение то да бъде ползвано и от самата ищца, като в последния случай тези разноски следва да се третираят като такива, сторени в нейна лична полза.

На второ място, съдът намира, че ответницата не следва да носи отговорност за извършените разноски по подмяна на надгробни плочи на гроба на починалия си баща, явяващи се по характер луксозни такива, т.к. тя няма моралното задължение да го стори. От събраните по делото писмени доказателства категорични се установи, че приживе ответницата и починалият и баща – В. Г., не само не са имали близка емоционална връзка, а дори ответницата е живяла и расла под грижите на законно назначен

настойник – своята леля. При това положение житейски необосновано е да се възлага на ответницата ангажиментът да изгради плоча на гроба му или поеме разходите за нейното изграждане, доколкото това всъщност е израз на емоционалната, синовна привързаност и признателност към починалия родител. А такава в конкретния случай се установи по делото с категоричност че липсва.

Ето защо, така предявен искът се явява основателен до размера на 271,10 лева – явяваща се $\frac{1}{2}$ от сумата от 542,20 лева, заплатени от ищцата по фактура № .../17.11.2020г., с фискален бон към нея, издадена от О.П. „...“ – С. за организиране на погребение, както и фискален бон от 17.11.2020г. на стойност от 36 лева, заплатена за комплект траурен модел 11, за необходими разноси за погребението на В. Г.. В останалата му част до пълния предявен размер от 4 373,60 лева, искът се неоснователен и следва да се отхвърли.

По иска с правна квалификация чл.86, ал.1 от ЗЗД за сумата от 811,43 лева, съдът намира че е неоснователен. Съгласно чл. 84, ал.2 от ЗЗД когато няма определен ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора. Липсват данни ищцата да е отправила такава покана до ответницата, за да се счита, че тя е изпаднала в забава за заплащане на вземането за дължимата главница. По тази причина искът по чл.86, ал.1 от ЗЗД за сумата от 811,43 лева следва като неоснователен да бъде отхвърлен.

По отговорността на страните за разноси:

При този изход на спора, право на разноси имат и двете страни.

На ищцата, съразмерно с уважената част от исковете следва да бъде присъдена сумата от 36,81 лева от общо направените разноси – 704 лева, на основание чл.78, ал.1 ГПК и сумата от 26, 35 лева – разноси, сторено в заповедното производство по ч.гр.д.№ 50467/2022г.

На ответницата, съразмерно на отхвърлената част от исковете следва да бъде присъдена сумата от 995,10 лева от общо направените разноси - 1050 лева на основание чл.78, ал.3 от ГПК.

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по реда на чл.422, ал.1 от ГПК, че С. В. Г., с ЕГН: ***** дължи на М. Т. А. – Г., с ЕГН:***** на основание чл. 59 от ЗЗД сумата от 271,10 (двеста седемдесет и един лева и 10 ст.) представляваща половината от разноските за погребение на В.Б.Г., за която сума има издадена заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК от 30.09.2022г. по ч.гр.д.№ 50467/2022г. и **ОТХВЪРЛЯ** иска за сумата над 271,20 лева до пълния му предявен размер от 4 373,60 лева, както и искът с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД за сумата от 811,43 лева – законна лихва върху дължимата сума от 16.11.2020г. до 14.09.2022г., като неоснователни.

ОСЪЖДА С. В. Г., с ЕГН: ***** на основание ч.78, ал.1 от ГПК да заплати на М. Т. А. – Г., с ЕГН:***** сумата от 36,81 лева, сторени в исковото и 26, 35 лева – разноски, сторени в заповедното производство по ч.гр.д.№ 50467/2022г.

ОСЪЖДА М. Т. А. – Г., с ЕГН:***** на основание ч.78, ал.3 от ГПК да заплати на С. В. Г., с ЕГН: ***** сумата от 995,10 лева – разноски, сторени в процеса.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок, от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____